

MAGAZINE
+ TOEVOEGEN

MIJN MAGAZINES LEZEN

HALLO KRIS

weekend Focus

knack

Maatschappij

Dubbele euthanasie: 'Het is soms moeilijk om geliefden op exact hetzelfde moment te laten sterven'

Ann Peuteman

Redactrice bij Knack • gisteren om 09:45 • Bijgewerkt op: gisteren om 09:51 • ⌚ 3min leestijd

Na een lang leven samen hand in hand met je geliefde euthanasie krijgen. Heel wat koppels dromen daarvan. 'Zo'n dubbele euthanasie is ook mogelijk,' zegt Wim Distelmans, 'maar dan wel op voorwaarde dat de partners allebei aan de euthanasievoorwaarden voldoen.'

Eind januari overleden Martha Willems (90) en Emile Van Steenberge (93) samen in hun huis in Eeklo. Op het moment dat de arts een dodelijk middel toediende, hielden ze elkaars hand vast. Zo'n vier maanden eerder hadden ze een euthanasieverzoek opgesteld. Ze hadden allebei ernstige gezondheidsproblemen en zelfs de zwaarstemedicatie kon hun pijn op den duur niet meer verzachten.

'Aan tafel zeiden ze tegen mijn broer en mij dat ze [euthanasie](#) hadden aangevraagd omdat het niet meer ging', vertelde hun dochter een paar dagen geleden in *Het Laatste Nieuws*. 'En dat ze samen wilden gaan. Dat de ene niet kon achterblijven zonder de andere, want dat die ene – wie het ook zou zijn – anders van verdriet zou doodgaan. Hun grootste angst? Alleen te moeten achterblijven in pijn zonder het vooruitzicht om ooit nog beter te worden.'

ADVERTISEMENT

Het komt wel vaker voor dat echtgenoten op leeftijd op hetzelfde moment om euthanasievragen. In België is dat ook wettelijk toegestaan, maar dan wel op voorwaarde dat de betrokkenen elk apart aan de voorwaarden voldoen. 'Dat wil dus zeggen dat ze allebei ongeneeslijk ziek zijn en ondraaglijk lijden', zegt [Wim Distelmans](#), covoorzitter van de Federale Euthanasiecommissie.

Het volstaat dus dat twee geliefden elk een euthanasieverzoek indienen?

Wim Distelmans: Als beide partners terminaal ziek zijn en het ernaar uitziet dat ze binnen onafzienbare tijd zullen overlijden, is het inderdaad relatief simpel. Dan volstaat het dat twee artsen hun vraag beoordelen en is er ook geen wachttijd.

Complexer wordt het wanneer maar een van beiden terminaal is. De partner kan dan nog altijd in aanmerking komen voor euthanasie omdat die bijvoorbeeld een hele resem ouderdomskwalen heeft die samen ondraaglijk zijn – polypathologie noemen we dat in medisch jargon. Wel moet de behandelende arts dan niet aan één, maar aan twee collgega's vragen om diens toestand te beoordelen. Bovendien schrijft de wet in dat geval een wachttijd van een maand voor. Dan wordt het

soms moeilijk om een koppel op hetzelfde moment te laten sterven, want de terminale partner heeft soms niet genoeg tijd meer.

Als mensen zo'n dubbele euthanasie lang van tevoren plannen, lukt dat meestal nog wel. Maar soms begint het plan pas te rijpen wanneer het einde echt nadert voor een van beiden. Dan bestaat het gevaar dat de terminale partner nog voor de geplande euthanasiedatum overlijdt.

'Ook broers of vrienden die allebei aan de criteria voldoen, kunnen ervoor kiezen om samen te sterven.'

Voor alle duidelijkheid: een vrouw die haar stervendeman wil volgen omdat ze niet zonder hem kan, komt niet in aanmerking?

Distelmans: Natuurlijk niet. Om toch euthanasie te krijgen, komen sommigen dan met allerlei aandoeningen die samen ondraaglijk zijn. Er zullen dus wellicht mensen zijn die voor euthanasie in aanmerking komen doordat ze een polypathologie hebben, maar die daar niet om zouden hebben gevraagd als hun partner niet terminaal ziek was geweest.

Polypathologie als reden voor euthanasie, heel wat artsen zijn daar trouwens nog altijd een beetje huiverig voor. Iedereen mankeert wel iets, zeggen ze dan. Maar daar gaat het natuurlijk niet over. Euthanasie kan alleen wanneer de combinatie van verschillende ongeneeslijke kwalen voor de betrokkene ondraaglijk wordt. Anders kom je natuurlijk niet in aanmerking.

Moeten twee mensen die samen willen sterven dan elk een arts vinden die de euthanasie wil uitvoeren?

Distelmans: Dat klopt. Je moet twee artsen vinden die niet alleen bereid zijn om de euthanasievragente te onderzoeken, maar ook om de euthanasie op hetzelfde moment uit te voeren. Dat kan één arts niet alleen, want het is van het grootste belang dat het middel synchroon bij beide patiënten wordt toegediend. Het zou niet menselijk zijn om het eerst bij de ene te doen en een halfuur later bij de andere.

Ik heb zelf een paar keer aan een dubbele euthanasie meegewerkt, en het is echt kwestie van alles in gereedheid te brengen, naar elkaar te kijken en dan op hetzelfde moment het middel in de twee infusen te duwen.

Komt het vaak voor dat twee geliefden samen voor euthanasie kiezen?

Distelmans: Dat weten we eigenlijk niet. Als twee artsen elk apart een registratieformulier bij de euthanasiecommissie inleveren, hoeven ze niet te vermelden dat het om een dubbele euthanasie gaat. Onderaan het document staat wel een kadertje waarin de arts opmerkingen kan schrijven, maar niet iedereen doet dat. Dat het om een dubbele euthanasie gaat, kunnen we dan hoogstens afleiden uit het feit dat het tijdstip van overlijden en het adres dezelfde zijn.

Ik schat dat het om niet meer dan tien gevallen per jaar gaat. Dat zijn trouwens niet noodzakelijk allemaal koppels. Ook broers of vrienden die allebei aan de criteria voldoen, kunnen ervoor kiezen om samen te sterven.

Lees ook:

[Is Vonkel het centrum waar de euthanasieaanvraag voor ondraaglijk psychisch lijden 'wat vlotter' verloopt?](#)

[Psychotherapeut Abe Geldhof: 'Euthanasie bij psychisch lijden is een gemakkelijksoplossing'](#)

['Palliatieve sedatie is nog te veel nattevingerwerk'](#)

